

Měli byste!

Rozšiřuje se spektrum cestovatelských oblastí

Rozšiřuje se spektrum infekčních onemocnění

Rozšiřuje se spektrum doporučených očkování

Některé státy při vstupu na svá území vyžadují povinně očkování proti:

žluté zimnici při cestách do některých zemí Afriky a Střední a Jižní Ameriky

seznamy těchto zemí jsou pravidelně aktualizovány WHO

očkování je vyžadováno i při tranzitu v oblasti s výskytem žluté zimnice!

meningokokové meningitidě (A, C, Y, W)
při cestách do Saudské Arábie

Doporučená očkování pro cestovatele

Nemoci přenášené vodou a potravinami:

- Virová hepatitida A
- Břišní tyfus
- Cholera (+ETEC)
- Přenosná dětská obrna (poliomyelitida)

Nemoci přenášené vzduchem:

- Meningokoková onemocnění
- Chřipka
- Pneumokoková onemocnění
- Záškrt
- Černý kašel
- Covid-19

Nemoci přenášené krví a sexuálním stykem:

- Virová hepatitida B
- Mpox

Nemoci přenášené poraněním zvířete:

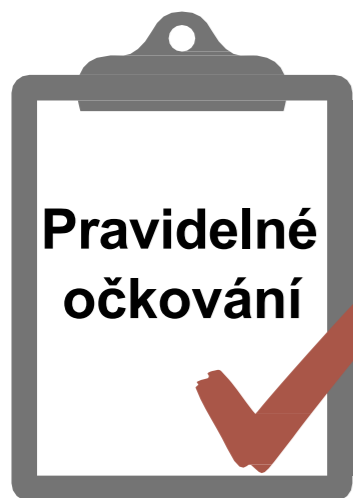
- Vztekлина

Nemoci přenášené členovci:

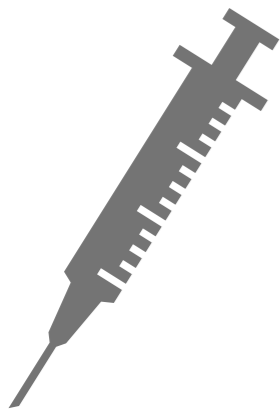
- Klíšťová encefalitida
- Japonská encefalitida
- Žlutá zimnice
- Dengue

Zkontrolujte si svoje očkování!

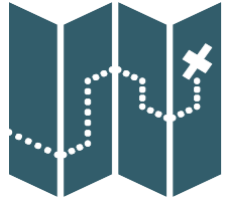
Každý, kdo cestuje by měl mít v pořádku očkování, která jsou v ČR prováděna v rámci pravidelného očkování, včetně platného a úplného očkování **proti tetanu a spalničkám.**

U osob cestujících do endemických oblastí se doporučuje přeočkování **proti přenosné dětské obrně a záškrtu.**

Vzhledem k výskytu **černého kašle a záškrtu** u nás i v zahraničí (nejen v zemích EU) je vhodné alespoň jednou v dospělosti současně s přeočkováním proti tetanu provést přeočkování proti těmto nemocem.

Podle čeho se vypracovává Váš individuální očkovací plán?

navštívená oblast, cestovní program, délka pobytu

způsob cestování, stravování a ubytování

současný zdravotní stav (chronická onemocnění, alergie)

věk, případně těhotenství

čas do odjezdu

např. při cestách do tropických zemí až půl roku před odjezdem, při cestách do méně rizikových zemí alespoň 2 měsíce před odjezdem

pobyt ve městě nebo na venkově

roční období v cílové destinaci

kontraindikace očkování

imunitní stav (s ohledem na prodělání infekčních onemocnění nebo předchozí imunizace)

Vždy je nutno zvážit výhody vakcinace a existující kontraindikace očkování!!!

NEZAPOMÍNÁTE NA TETANUS?

Víte, že...

...k nákaze může dojít při poranění a zanesení spor *Clostridia tetani* do rány. V hlubokých částech rány v prostředí bez přístupu kyslíku začne bakterie tvořit toxin zodpovědný za onemocnění. Vyšší riziko onemocnění je např. u injekčních uživatelů drog.

... jen díky očkování se onemocnění tetanem v ČR prakticky nevyskytuje?

... spory tetanu dlouhodobě přežívají v půdě?

Hlídáte si svůj termín přeočkování?

U dospělých do 60 let je interval přeočkování 10-15 let

U dospělých nad 60 let je interval přeočkování 10 let

Proč se očkovat proti VIROVÉ HEPATITIDĚ A?

Protože v oblíbených destinacích, tropických a subtropických oblastech včetně jižní Evropy, je výskyt onemocnění stále vysoký.

Protože u některých nakažených může onemocnění probíhat závažněji, u starších osob (nad 40 let) se mohou vyskytnout těžké až smrtelné průběhy.

Protože nás očkování chrání celoživotně

Virus hepatitidy A se vylučuje stolicí a šíří se snadno tam, kde jsou zhoršené hygienické podmínky:

z člověka na člověka
špinavýma rukama

kontaminovanou vodou a
potravinami nebo
kontaminovanými
předměty

vyšší riziko nákazy hrozí u
injekčních uživatelů drog a
homosexuálů

POZOR! Dáváte si také rádi na dovolené tepelně nezpracované mořské plody nebo čerstvou zeleninu a ovoce, led do nápojů, atd.? Právě v tomto chování spočívají nejčastější rizika nákazy při cestování...

VIROVÁ HEPATITIDA B

se v ČR vyskytuje omezeně, ale...

...přenáší se velmi snadno, nejenom krví, infikovanými jehlami nebo pohlavním stykem, ale třeba také krví kontaminovaným aerosolem prostřednictvím oční spojivky.

Víte, že...

...existuje riziko přenosu žloutenky typu B v některých zahraničních zdravotnických zařízeních s nízkým hygienickým standardem?

...i náhodné sdílení kartáčku na zuby může být rizikové?

↓
Například prostřednictvím kontaminovaných zdravotnických nástrojů nebo opakovaně používaných jednorázových pomůcek?

Jste si jistí, že Vy nebo Vaši blízcí nebudete například potřebovat infuzní zavodnění při průjmovém onemocnění?

BŘIŠNÍ TYFUS

Onemocnění je rozšířené ve všech zemích tropického a subtropického klimatického pásu, zejména v zemích s nízkým hygienickým standardem, včetně turistických oblastí.

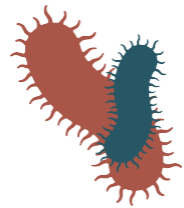
Přenáší se:

- alimentární cestou, požitím kontaminované vody a potravin
- fekálně-orální cestou

Šíří se zejména:

- v teplém a vlhkém klimatu
- při špatných hygienických podmínkách

Očkování proti onemocnění břišním tyfem je doporučeno osobám před cestou do rizikových oblastí v závislosti na typu ubytování, délce pobytu a typu stravování a to nejpozději dva týdny před odjezdem.

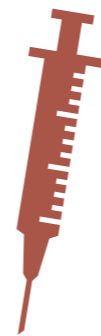

MENINGOKOKOVÁ ONEMOCNĚNÍ

Nejúčinnější ochranou proti meningokokovým onemocněním je očkování.

Meningokoky ohrožují nejen malé děti a dospívající, ale i cestovatele všech věkových skupin.

Kombinované vakcíny:
proti meningokokům
séroskupin A,C,W, Y

MenB vakcíny: proti
meningokokům
séroskupiny B

Víte, že...

...invazivní meningokokové onemocnění má při dostupné intenzivní péči průměrnou smrtnost 10% ?

...očkování proti meningokokovým onemocněním (A, C, Y, W) je při cestách do Saudské Arábie povinné?

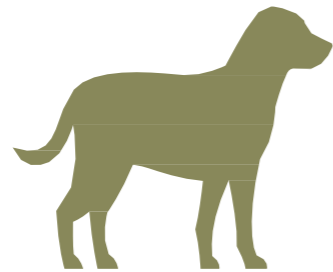
Očkování proti meningokokům je v ČR hrazeno dětem a osobám se zdravotní indikací (zákon č. 48/1997 Sb.)

VZTEKLINA

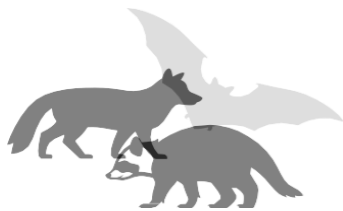
Víte, že

...se vyskytuje na všech kontinentech s výjimkou Antarktidy; je endemická ve více než 150 zemích a oblastech světa?

...za 99 % všech lidských případů vztekliny může pokousání nemocnými psy?

90-95 % lidských úmrtí na vzteklinu je hlášeno z Asie a Afriky

Rezervoárem vztekliny mohou být divoká zvířata (liška, netopýr, mýval, skunk, kojot atd.) i domácí zvířata (kočka, pes atd.)

Onemocnění lze ve 100 % předcházet očkováním, zejména při cestách do odlehlých rizikových oblastí bez dostupné zdravotní péče

POLIOMYELITIDA

Přenosná
dětská
obrna

Onemocnění dosud nebylo vymýceno. WHO pravidelně informuje o vývoji situace výskytu poliomyelitidy ve světě.

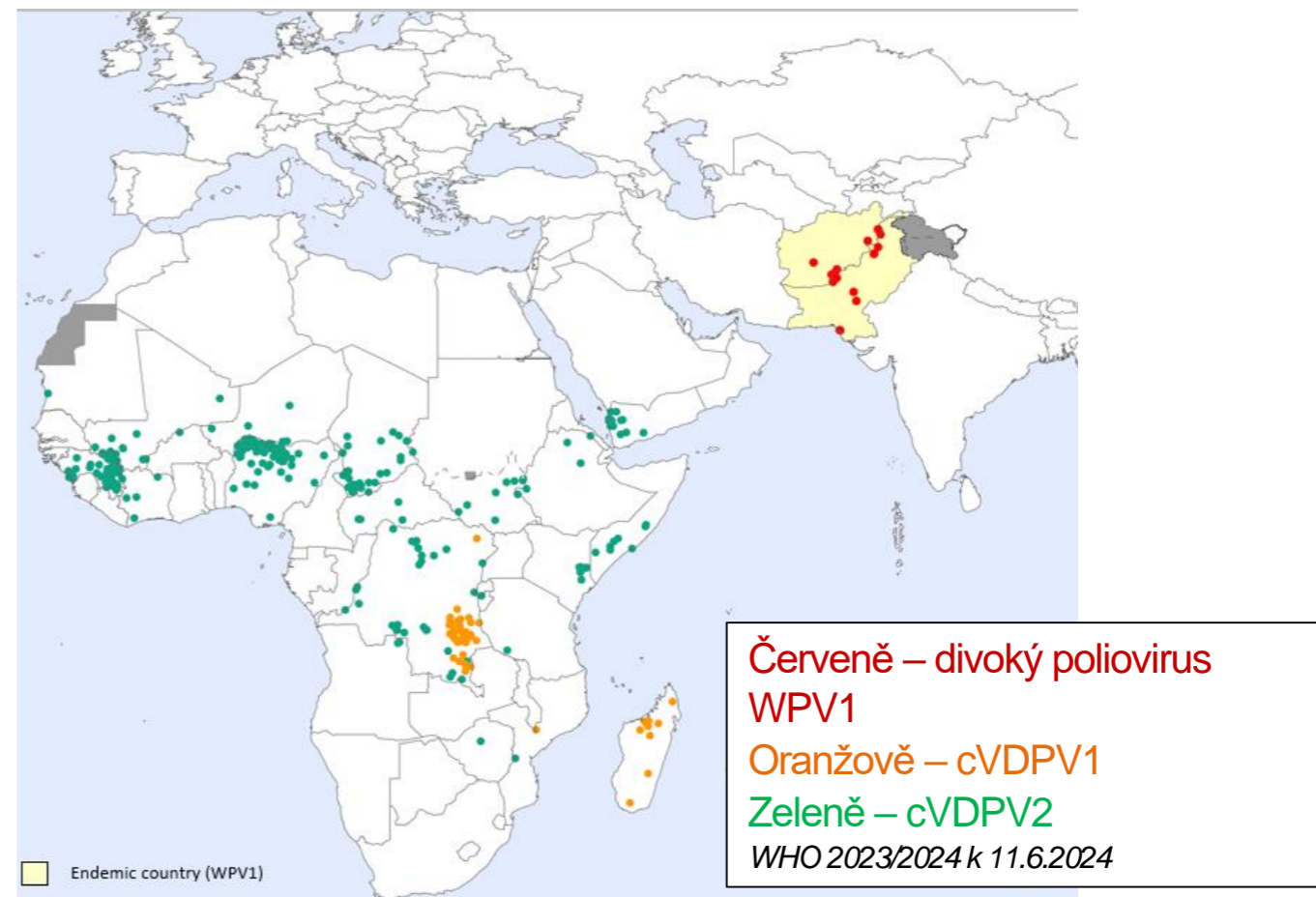
V roce **2023** bylo zaznamenáno:

- **12** onemocnění vyvolaných divokými polioviry

Pakistán

Afganistán

- **526** onemocnění, která byla vyvolána cirkulujícími polioviry derivovanými od vakcinálních kmenů (cVDPV); ty mohou u neočkovaných vnímavých osob vyvolat obrny.

WHO doporučuje cestovatelům do zemí s výskytem polioviru, aby se před cestou nechali přeočkovat proti poliomyelitidě.

KLÍŠŤOVÁ ENCEFALITIDA

Víte, že...

...klíšťata infikovaná virem klíšťové encefalitidy se vyskytují jak v přírodě, tak v okolí obydlí (parky, zahrady)?

...za posledních 10 let onemocnělo v ČR každý rok 355 – 856 osob?

...čím starší člověk, tím má onemocnění závažnější průběh s možnými neurologickými následky i úmrtím?

V Rakousku se díky téměř 90 % proočkovanosti podařilo snížit počty onemocnění ze stovek na desítky případů ročně.

Je důležité očkovat nejen děti, ale i dospívající a dospělé.

Očkování je nutné opakovat ve stanovených intervalech (3-5let).

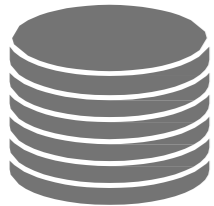
Očkování proti klíšťové encefalitidě je hrazeno u osob nad 50 let věku (zákon č. 48/1997 Sb.).

CHŘIPKA

Víte, že každý rok v EU...

... onemocní 4 – 50 miliónů osob?

... dochází k významným ekonomickým ztrátám v důsledku pracovní neschopnosti a zvýšených nákladů na zdravotní péči?

... 15 000 – 70 000 nemocných v souvislosti s onemocněním chřipkou zemře?

Očkování chrání před onemocněním a/nebo závažnými komplikacemi onemocnění chřipkou a je hrazeno vybraným skupinám osob podle zákona č. 48/1997 Sb.

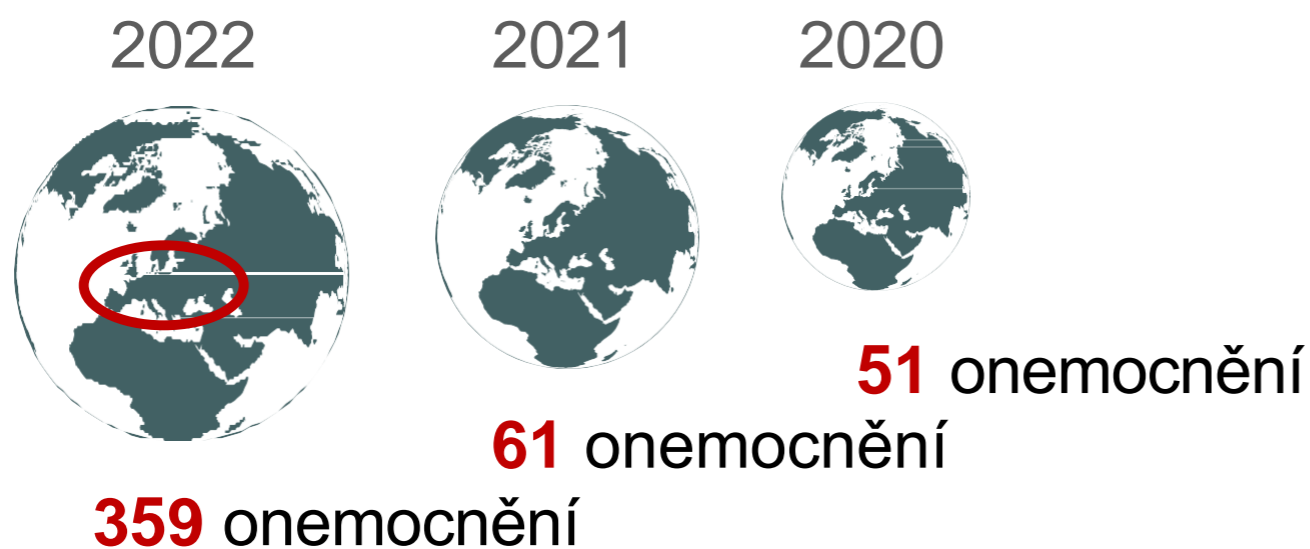

ZÁŠKRT (DIFTERIE)

Vzhledem k možnému vyvanutí imunity by se proti difterii mělo očkovat každých 10 let.

Při cestách do zemí mimo Evropu a Severní Ameriku se doporučuje přeočkování, zvláště u starších cestovatelů, u cest delších než 1 měsíc a při plánovaném užším kontaktu s místním obyvatelstvem.

Záškrt se vyskytuje i v zemích EU/EHP včetně ČR.

Výskyt v ČR:
Od 1. 1. 2022 do 31. 5. 2024
celkem **23 případů**
onemocnění.

Nezapomínejte na očkování!

JAPONSKÁ ENCEFALITIDA

Vyskytuje se v **Jihovýchodní Asii a Západním Pacifiku**.

Zdrojem nákazy jsou prasata a ptáci, k přenosu nákazy dochází infikovanými komáry druhu *Culex*; v mírném zeměpisném pásmu v teplém období roku, v tropech a subtropích celoročně s maximem v období dešťů a před sklizní rýže.

Pro osoby cestující do oblasti s výskytem japonské encefalitidy je v ČR dostupné očkování proti japonské encefalitidě.

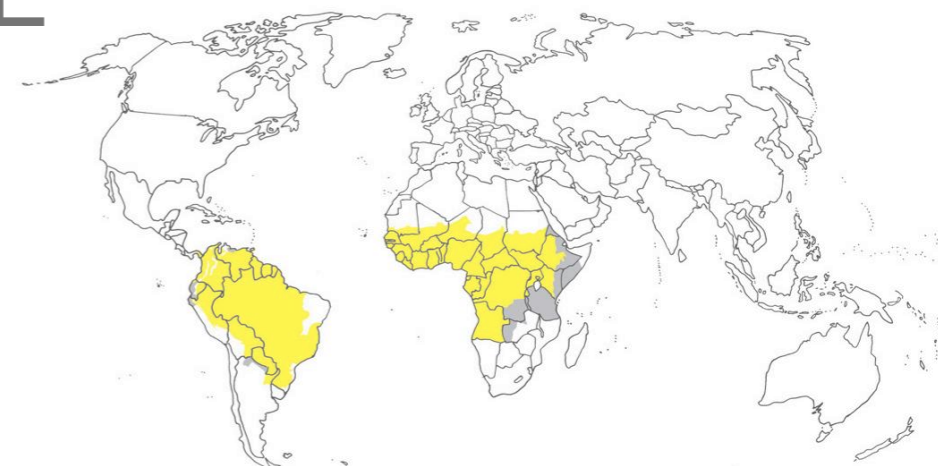
Je doporučeno chránit se před poštípáním komáry – používat repelenty, vhodný oděv a moskytiéry.

ŽLUTÁ ZIMNICE

... je onemocnění s krvácivými projevy a vysokou smrtností.

Vyskytuje se v tropické Africe a Jižní Americe.

Zdrojem nákazy jsou opice i člověk, onemocnění je přenášeno komáry.

Očkování:

- jedna dávka chrání po celý život
- nutný záznam do mezinárodního očkovacího průkazu
- vystavený certifikát o očkování proti žluté zimnici nabývá platnosti 10 dní po aplikaci
- může být podle mezinárodního zdravotního řádu vyžadováno jako podmínka vstupu do země
- očkování provádí pouze specializovaná zdravotnická centra

CHOLERA

- je bakteriální onemocnění přenášené kontaminovanou vodou a potravinami
- epidemický výskyt je možný ve všech zemích tropů a subtropů

Primární prevence:

dodržování základních hygienických návyků

mytí ovoce a zeleniny balenou/dezinfikovanou vodou

pití balené/dezinfikované vody (např. chlorované)

konzumace dostatečně tepelně ošetřené stravy

vyhýbání se konzumaci syrových mořských jídel a ledu v nápojích

Očkování proti choleře neživou perorální vakcínou (roztok pro vypití).

2 dávky pro dospělé a děti od šesti let

3 dávky pro děti od dvou do šesti let

DENGUE

Vyskytuje se ve většině tropických a subtropických oblastí světa (Asie, Afrika, Tichomoří, jižní oblasti USA, Karibská oblast, Latinská Amerika, jižní Amerika) a vzhledem ke globálnímu oteplování se výskyt rozšiřuje.

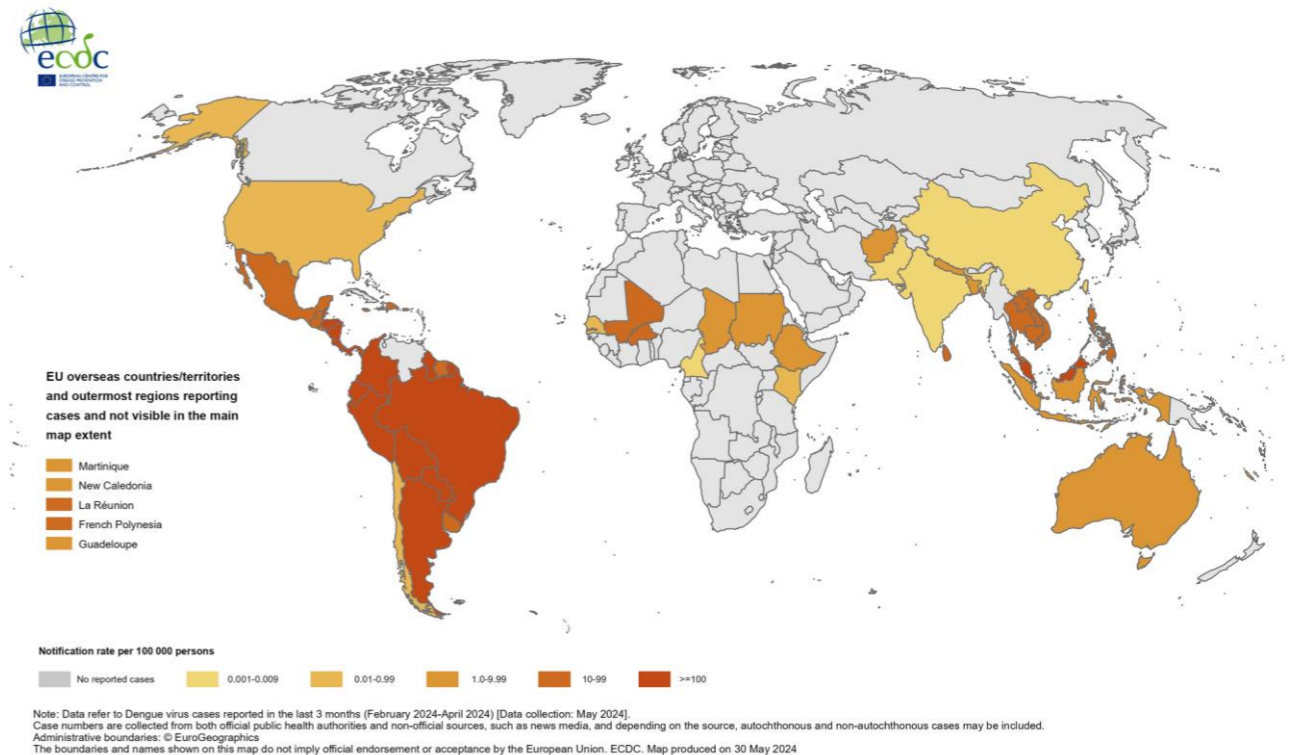
Ročně jsou evidovány desítky milionů případů, které mají za následek přibližně 20 000–25 000 úmrtí, zejména u dětí.

Téměř polovina světové populace žije v oblastech s rizikem horečky dengue.

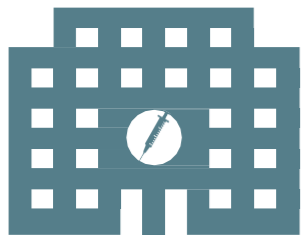
Zdrojem onemocnění je nemocný člověk, opice, případně infikovaný komár (dochází k přenosu infekce na potomstvo)

Očkování:
Aplikují se dvě dávky podané s odstupem tří měsíců.

Při cestách do oblastí s výskytem horečky dengue se doporučuje očkování a dodržovat opatření s cílem minimalizovat možnost poštipání komáry.

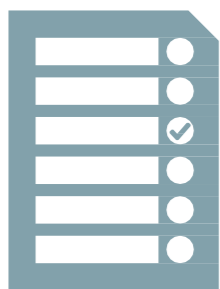
Víte, kde se můžete nechat naočkovat pokud plánujete cestu do zahraničí?

Očkování v ČR provádějí specializovaná pracoviště - centra očkování a cestovní medicíny.

Zde Vám vypracují **individuální očkovací plán** na základě odhadu rizika získání přenosného onemocnění při cestě do zahraničí. Při plánování cesty je nutno zahájit očkování včas.

V centru cestovní medicíny dostane cestovatel informaci i o prevenci onemocnění, proti kterým zatím není očkování dostupné (malárie atd.)

OČKOVÁNÍ PŘI CESTÁCH DO ZAHRANIČÍ

Očkování by mělo
být součástí

přípravy
cestovatele

nejen do
exotických zemí

- Základem jsou **rutinní očkování** podle platného očkovacího kalendáře.
- **Doporučená očkování** se liší podle destinace a druhu pobytu.
- Do některých zemí jsou vyžadována **očkování povinná** (žlutá zimnice, meningokoková onemocnění, poliomyelitida)

Před cestou do zahraničí se s dostatečným časovým předstihem poradte s odborníky v očkovacích centrech!!!!